

Tehtävät 2022K

- **K2017/3: Euroopan unionin parlamentin valinta ja tehtävät (20 p.)**
- **K2021/2: Euroopan komissio ja komissaarit, aineisto**
- **S2016/7: komission, ministerineuvoston ja parlamentin rooleja lainsäädännössä**
- **S2018/3: vallanjako EU:ssa (aineisto)**

K2017/3

Euroopan unionin parlamentin valinta ja tehtävät (20 p.)

a) Miten Euroopan unionin parlamentti valitaan? (8 p.)

b) Mitkä ovat Euroopan unionin parlamentin keskeiset tehtävät? (12 p.)

K2017/3

a) Euroopan parlamenttiin valitaan 705 jäsentä joka viides vuosi järjestettävissä vaaleissa.

- Kustakin jäsenmaasta valitaan edustajia suhteessa sen väkilukuun.**
- Väkiluvultaan pienistä valtioista valitaan kuitenkin suhteessa enemmän edustajia kuin suurista maista.**
- Suomesta valitaan 14 edustajaa ja koko Suomi on yksi vaalipiiri (suhteellinen vaalitapa).**
- Edustajat valitaan kotimaassaan poliittisista puolueista ja parlamentissa he liittyvät valitsemaansa poliittiseen ryhmittymään.**

K2017/3

b) Euroopan parlamentti käyttää lainsäädäntövaltaa yhdessä ministerineuvoston kanssa.

- Parlamentti valvoo komissiota.
- Parlamentti hyväksyy EU:n talousarvion.
- Euroopan parlamentti edustaa Euroopan unionin kansalaisia.
- Tavallisessa lainsäädäntömenettelyssä parlamentti ja ministerineuvosto ovat tasavertaisia lainsäätäjiä.
- Osassa lainsäädäntöä parlamentilla on oikeus tulla kuulluksi tai lainsäätämiseksi vaaditaan parlamentin hyväksyntä.
- Parlamentin asemaa lainsäätäjänä vahvistettiin Lissabonin sopimuksessa. Se hyväksyy EU:n komission puheenjohtajan nimityksen ja voi erottaa koko komission, mutta ei yksittäistä komissaaria.

K2017/3

Kiitettävässä vastauksessa osoitetaan perinpohjaisempaa vaalimekanismin tuntemusta arvioimalla syvemmin joitakin järjestelmään liittyviä asioita.

- Esim. pohditaan vaalijärjestelmän vaikutuksia siihen, ketkä voivat tulla valituiksi, tai syitä siihen, miksi pienemmät valtiot saavat enemmän meppejä kuin niiden väkiluku edellyttäisi.
- Parlamentin tehtävien osalta kiitettävässä vastauksessa pohditaan tarkemmin sitä, miten parlamentti käyttää valtaa yhdessä muiden EU-instituutioiden kanssa. Esim. vain komissio voi tehdä lakialoitteita ja lait hyväksytään yhdessä ministerineuvoston kanssa.

S2014/8

EU:n parlamentin tehtävät

Mitkä ovat Euroopan parlamentin tehtävät? Miten parlamentin asemaa olisi muutettava, jotta unionissa toteutuisi parlamentarismi?

S2014/8

EU:n parlamentin tehtävät

Mitkä ovat Euroopan parlamentin tehtävät? Miten parlamentin asemaa olisi muutettava, jotta
unionissa toteutuisi parlamentarismi?

EU:n parlamentin tehtävät

3-4 p.

- Euroopan unionin parlamentti **säätää lakeja ja hyväksyy talousarvion yhdessä ministerineuvoston kanssa.**
- **Parlamentin kokoonpano ja valinta lyhyesti.**
 - Edustaa kansaa ja erilaisia poliittisia ryhmiä.
 - <http://www.europarl.europa.eu/portal/fi> !!!
- Vastauksessa on ymmärretty mitä **parlamentarismilla** tarkoitetaan ja pohdittu keinoja vahvistaa sitä
 - esim. **lisäämällä parlamentin valtaa**

EU:n parlamentin tehtävät

5-6 p.

- **Vastauksessa on käsitelty parlamentin tehtäviä, esim.:**
 - **valvoo unionin varojen käyttöä**
 - **hyväksyy komission**
 - **voi antaa sille epäluottamuslauseen**
 - **parlamentti hyväksyy uudet jäsenvaltiot**
 - **hyväksyy unionin kansainväliset sopimukset**
 - **nimittää Euroopan oikeusasiamiehen**

EU:n parlamentin tehtävät?

6 p. Miten parlamentarismia voitaisiin lisätä = **valtaa enemmän parlamentille!**

- **Komission puheenjohtajan valinnassa huomioidaan parlamenttivaalien tulos.**
- **Valtaa komissaarien valintamenettelyssä tai mahdollisuudessa erottaa yksittäinen komissaari.**

→ **kokelas voi pohtia myös parlamentin ja ministerineuvoston välistä suhdetta**

→ **lakien säädössä?**

→ **budjettivallassa?**

→ **toimeenpanossa?**

→ **sekä opposition puuttumista nykyisessä järjestelmässä**

K2021/2: Euroopan komissio ja komissaarit, aineisto

- **Tekstikatkelmassa 2.A kuvataan Euroopan komission nimittämisprosessia.**
- **2.1 Miten komission valintaprosessi etenee, ja mitkä seikat vaikuttavat komission puheenjohtajan ja muiden komissaarien valintaan? Hyödynnä vastauksessasi tekstikatkelmaa 2.A. 8 p.**
- **2.2 Erittele, mitkä ovat Euroopan komission tehtävät. 12 p.**

K2021/2: Euroopan komissio ja komissaarit, aineisto

2.1 (8 p.): Kuvataan komission ja komissaarien valintaprosessia yleisellä tasolla.

- 1. Joka viides vuosi**
- 2. Komission valinta lähtee liikkeelle Euroopan unionin parlamenttivaalien jälkeen. Jokaisesta jäsenmaasta valitaan yksi komissaari.**
- 3. Komissaarien valintatavat vaihtelevat eri maissa, ja valintoihin vaikuttaa sisäpolitiikka.**
- 4. Parlamentti järjestää kuulemiset komissaariehdokkaille ja mikäli komissaariehdokas ei suoriudu kuulemisesta, parlamentti voi painostaa vaihtamaan komissaariehdokkaan.**
- 5. Lopuksi parlamentti hyväksyy koko komission kokoonpanon.**

K2021/2: Euroopan komissio ja komissaarit, aineisto

2.1 (8 p.): Kuvataan komission ja komissaarien valintaprosessia yleisellä tasolla.

4. Jokainen jäsenmaa ehdottaa pääsääntöisesti kokeneita poliitikkoja (ehdotukset heijastavat maan poliittista tilannetta.)

5. Kaikki ehdokkaat haastatellaan Euroopan parlamentissa (kuulemistilaisuudet).

→ Jos ehdokas ei vakuuta parlamenttia, jäsenmaa ehdottaa uutta henkilöä.

- Aineistossa kuvataan tätä tilannetta vuoden 2019 EU-vaalien jälkeen: se voidaan tulkita osoitukseksi parlamentin vallasta komission valintaprosessissa ja merkiksi siitä, että parlamentaarikot pitävät tärkeänä jokaisen ehdokkaan pätevyyttä ja soveltuvuutta Euroopan unionin arvomaailmaan.
- Tarkastelee myös aineistossa komissaarien kuulemistilaisuudessa esiin nousevia asioita, esim.: komissaariehdokkaiden sidonnaisuudet, asiantuntemus, esiintymiskyky ja vakuuttavuus.

K2021/2: Euroopan komissio ja komissaarit, aineisto

2.1 (8 p.): Kuvataan komission ja komissaarien valintaprosessia yleisellä tasolla.

6. Euroopan parlamentti valitsee komission puheenjohtajan, vähintään puolet äänistä.

- **Vuoden 2014 parlamenttivaaleista lähtien EU:n poliittiset puolueet ovat ennen vaaleja ehdottaneet ns. kärkiehdokkaita, ja yleensä vaalit voittavan puolueen kärkiehdokkaasta tulee komission puheenjohtaja.**
 - Komission puheenjohtajana vuodesta 2019 toiminut Ursula von der Leyen ei kuitenkaan ollut puolueensa kärkiehdokas, vaan hänet valittiin monimutkaisten neuvotteluiden jälkeen!
- **Eurooppa-neuvosto tekee yhteistyössä uuden komission puheenjohtajan kanssa ehdotuksia komissaareiksi jokaisen maan nimeämistä komissaariehdokkaistaan.**
 - Samalla päätetään myös jokaisen jäsenmaan komissaarin vastuualue.

K2021/2: Euroopan komissio ja komissaarit, aineisto

2.2 (12 p.) Hyvässä vastauksessa komission tehtävät ja vastualueet selitetään pääpiirteittäin:

- **edustaa unionin yhteistä etua**
- **on yksinoikeus valmistella ja ehdottaa uusia lakeja**
- **valmistelee unionin talousarvion ja seuraa miten unionin varoja käytetään**
- **on myös vastuussa unionin päätösten toimeenpanosta → EU:n hallitus**

K2021/2: Euroopan komissio ja komissaarit, aineisto

2.2 (12 p.) Kiitettävässä vastauksessa komission roolia käsitellään syvemmin ja laajemmin:

- edustaa EU:ta kansainvälisissä neuvotteluissa ja hoitaa neuvottelut uusien jäsenehdokkaiden kanssa
- edustaa EU:ta kauppapoliittisissa neuvotteluissa ja hoitaa neuvottelut uusien jäsenehdokkaitten kanssa
- Komissiossa toimii unionin ulkoasiain ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja eli unionin ”ulkoasiainministeri”.
- Sillä on oikeus nostaa syyte EU-tuomioistuimessa jäsenvaltioita vastaan, jos jäsenvaltio ei seuraa unionin sopimuksia ja sääntöjä.

https://www.europarl.europa.eu/ep_products/infographics/ec-president/fi/index.html

S2016/7: komission, ministerineuvoston ja parlamentin roolit

Tarkastele komission, ministerineuvoston ja parlamentin rooleja lakien säätämisessä Euroopan unionissa

Parin kanssa:

1. Tee/suunnittele lainsäädäntökaavio.

- **Mitä ensin, mitä sitten, miten lopuksi...(numeroi)**
- **Mahdollisimman yksinkertainen, ilman apuvälineitä**

2. Minkälaisia päätöksiä EU tekee, mitä eroa niillä on?

S2016/7: komission, ministerineuvoston ja parlamentin rooleja lakien säätämisessä

- 1. Komissio tekee ehdotuksen uudesta laista ja lähettää sen parlamentille ja ministerineuvostolle säädettäväksi.**
- 2. Parlamentin asemaa lainsäätäjänä on vahvistettu ja valtaosa laeista säädetään ns. tavanomaisen lainsäätämismenettelyn mukaan**
 - **Ministerineuvosto + parlamentti**
- 3. Ministerineuvoston + parlamentin on hyväksyttävä laki.**
 - **Komissio voi milloin tahansa vetää lakiesityksen takaisin.**

S2016/7: komission, ministerineuvoston ja parlamentin rooleja lakien säätämisessä

Lakiesityksen kulkua on käsitelty yksityiskohtaisemmin.

- 1. Komissio tekee aloitteen ja lähettää sen P:lle ja MN:lle.**
- 2. Lakiesitys voi kulkea parlamentin ja ministerineuvoston välillä kaksi kertaa.**
- 3. Jos tämänkään jälkeen neuvosto ja parlamentti eivät pääse yksimielisyyteen, menee sovittelulautakuntaan.**
- 4. Tämän jälkeen laki on hyväksyttävä molemmissa lainsäädäntöelimissä.**
- 5. Ministerineuvostossa lait hyväksytään määräenemistöpäätöksinä mukaan.**

S2016/7: komission, ministerineuvoston ja parlamentin rooleja lakien säätämisessä

Lakiesityksen kulkua on käsitelty yksityiskohtaisemmin.

1. Komissio tekee aloitteen ja lähettää sen P:lle ja MN:lle.

2. Lakiesitys voi kulkea parlamentin ja ministerineuvoston välillä kaksi kertaa.

3. Jos tänäkään jälkeen neuvosto ja parlamentti eivät pääse yksimielisyyteen, menee sovittelulautakuntaan.

4. Tämän jälkeen laki on hyväksyttävä molemmissa lainsäädäntöelimissä.

5. Ministerineuvostossa lait hyväksytään määräenemistöpäätöksinä tai yksimielisyysperiaatteen mukaan.

6. Kuulemismenettelyssä parlamentti ei voi estää ministerineuvostoa säätämistä lakia, mutta sillä on oikeus antaa lausunto, jonka perusteella komissio voi muuttaa esitystään.

1) yhteispäätösmenettely = tavallinen lainsäätämisenjärjestys!!!

- parlamentti ja ministerineuvosto *päättävät yhdessä*, 1-3 käsittelyä
- yhteispäätös^{menettely} vahvistaa parlamentin asemaa
 - käytetty esim. seuraavissa asioissa: sisämarkkinat, liikkuvuus, koulutus, kulutus ja terveys
- **parlamentti voi hylätä** neuvoston päätökset
- **80% asioista**
- **Määräenemmistöt 55% ja 65%**

2) hyväksyntämenettely =

- ministerineuvoston saatava *parlamentin suostumus* käsiteltävään lakiin
- parlamentti voi *hyväksyä tai hylätä* lain sellaisenaan, mutta *ei saa muuttaa* lain sisältöä

3) kuulemismenettely =

- parlamentti antaa vain *lausunnon* laista
- ministerineuvosto päättää

S2016/7: komission, ministerineuvoston ja parlamentin roolit

- 1. Tavallinen lainsäätämisyjärjestys = parlamentin ja ministerineuvoston roolit lakialoitteen käsittelyssä ovat yhtä vahvoja. Parlamentti antaa valiokuntakäsittelyn jälkeen lakiesityksen ministerineuvostolle, joka voi joko hyväksyä lain tai palauttaa sen parlamentin käsittelyyn.**
- 2. Hyväksymismenettelyssä parlamentti antaa puoltavan lausunnon esim. komission neuvottelemista *kansainvälisistä sopimuksista tai uusien jäsenten hyväksymisestä*. Ministerineuvosto tekee lopulliset päätökset, ja parlamentin on äänten enemmistöllä hyväksyttävä ne, mutta se ei voi muuttaa esitystä.**
- 3. Kuulemismenettelyä sovelletaan *yksimielisyyttä edellyttävissä asioissa (esim. verotus)*. Siinä parlamentti ei voi estää ministerineuvostoa hyväksymästä säädöstä eikä muuttaa sitä. Parlamentti kuitenkin voi antaa lausunnon, jonka perusteella komissio päättää muuttaa esitystään.**

Päätöksenteko EU:ssa

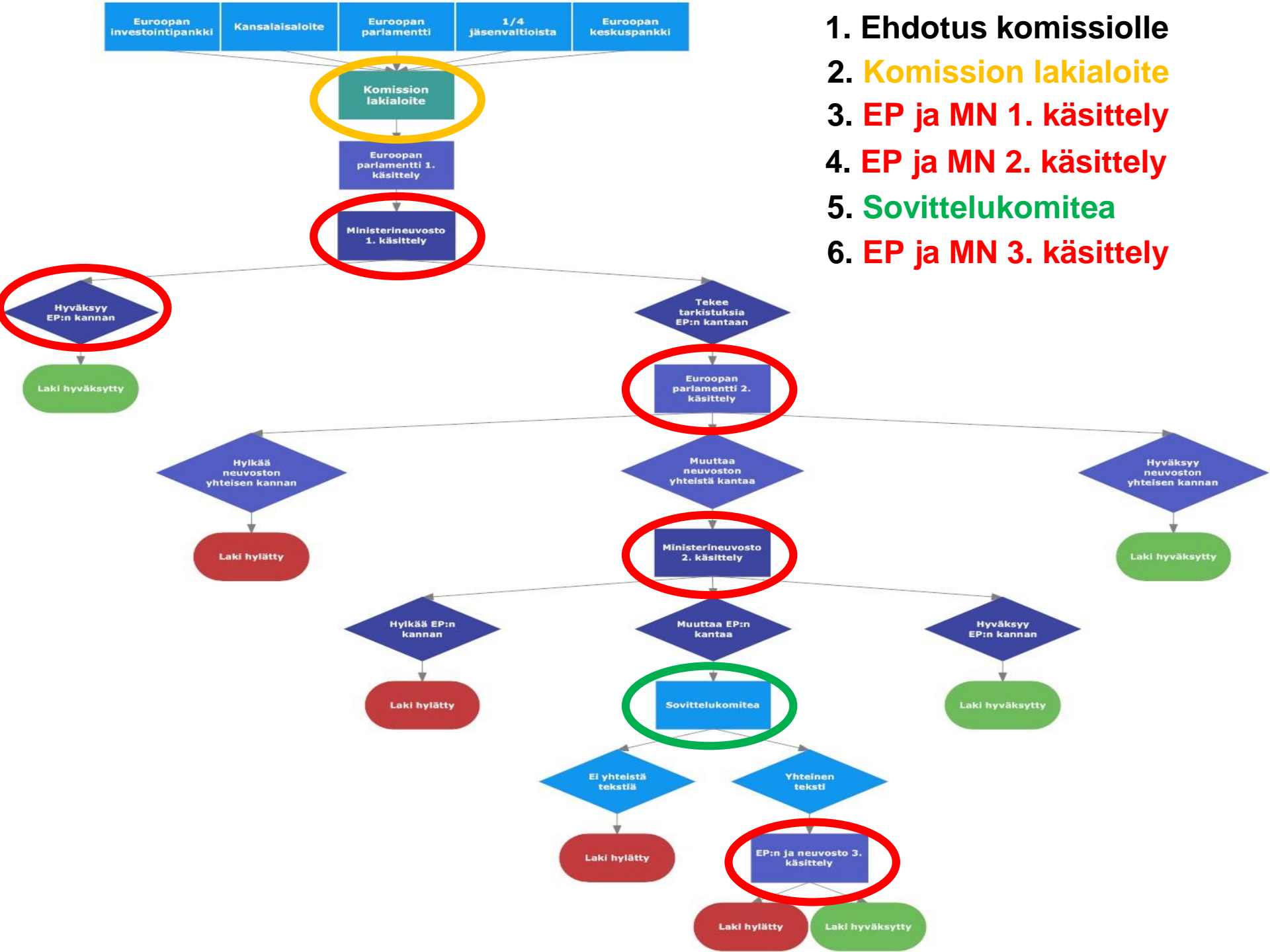
Miten EU toimii, s. 88–95

Yhteispäätösmenettely

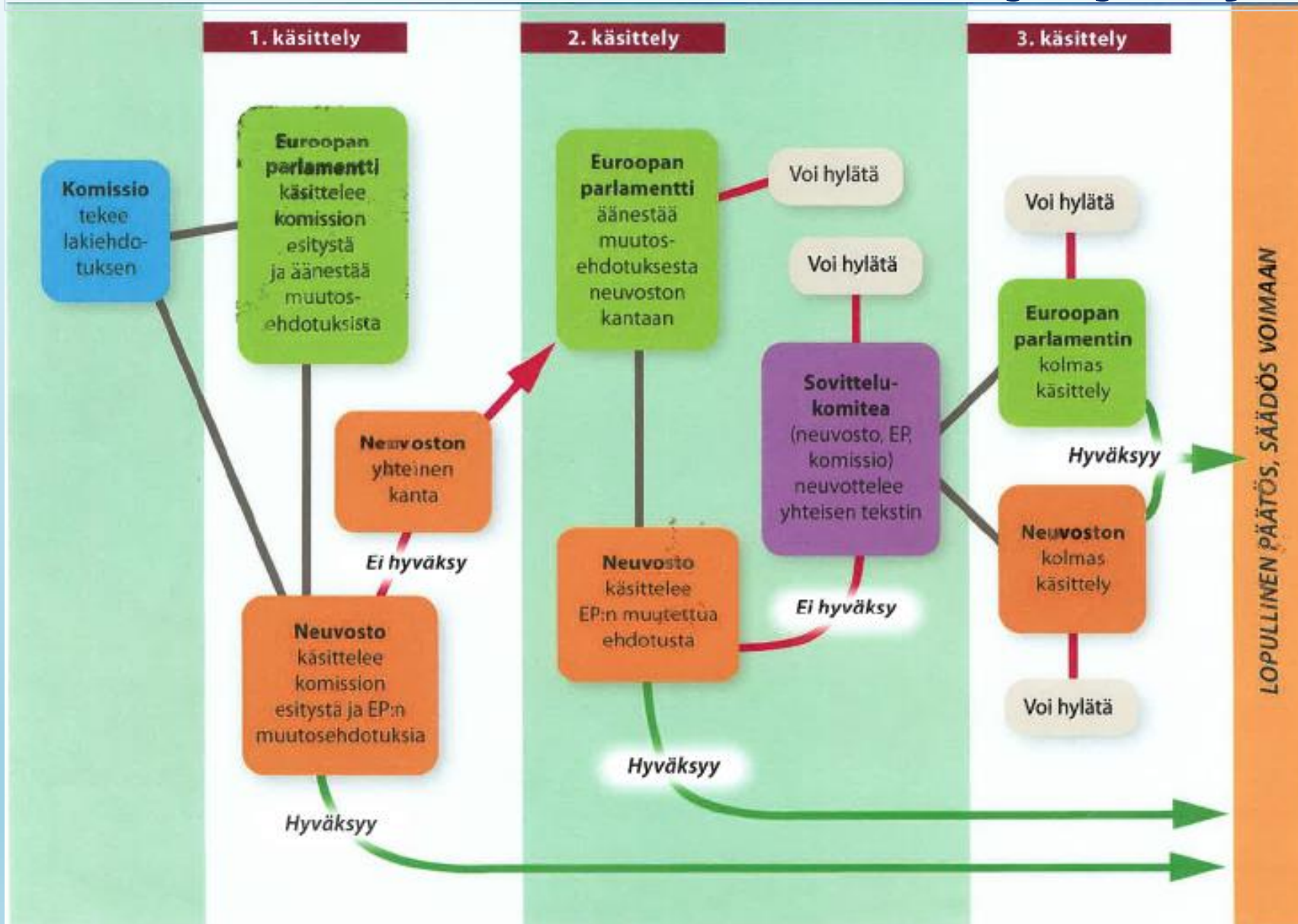
ei välttämättä

VAIKUTTAMAA?

1. Ehdotus komissiolle
2. **Komission lakialoite**
3. **EP ja MN 1. käsittely**
4. **EP ja MN 2. käsittely**
5. **Sovittelukomitea**
6. **EP ja MN 3. käsittely**

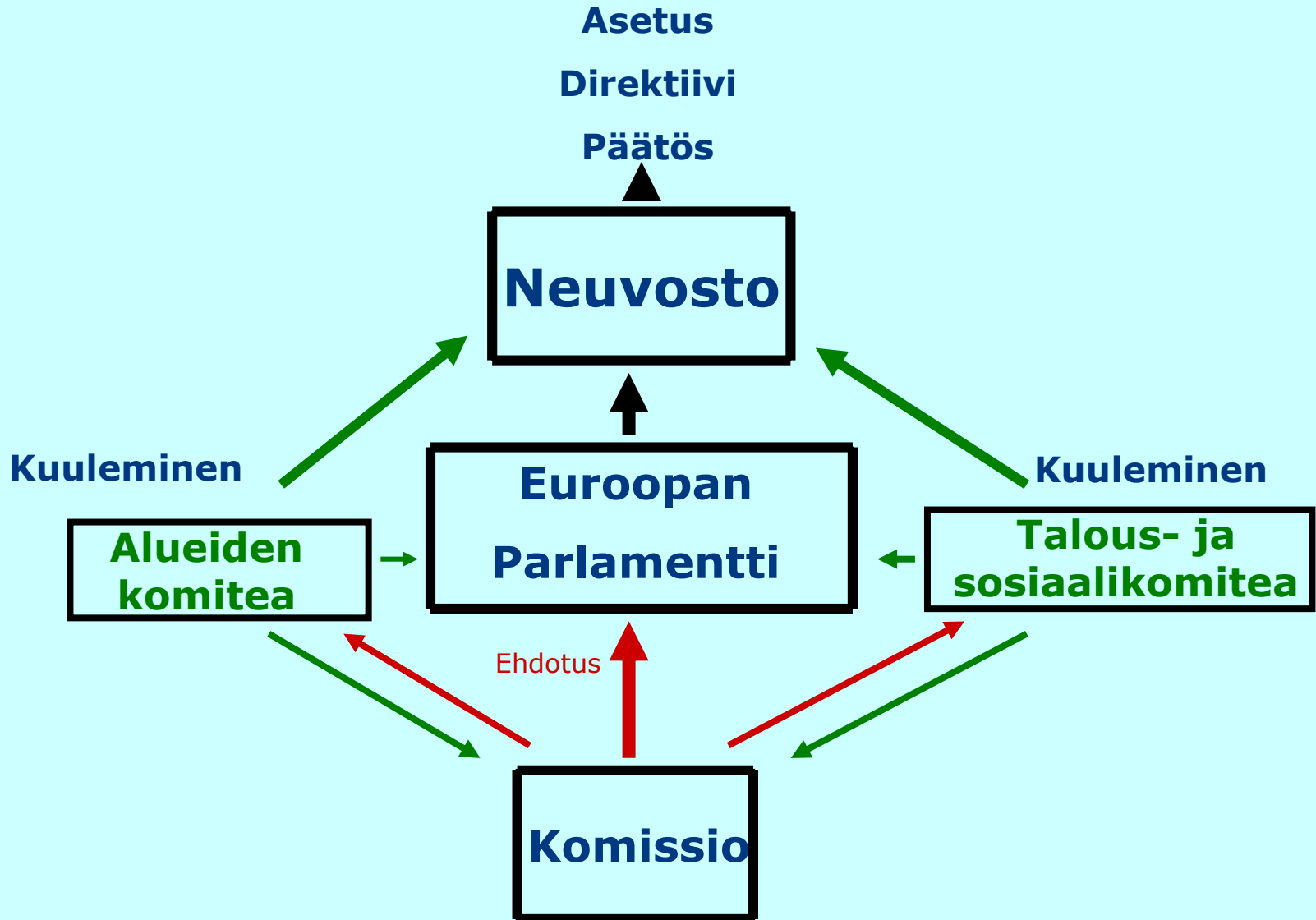
Tavanomainen lainsäädäntöjärjestys

Päätöksenteko EU:ssa

Päätöksenteko EU:ssa

S2016/7: komission, ministerineuvoston ja parlamentin rooleja lakien säätämisessä

Lisäksi tiedettävä/kerrottava lyhyesti:

- **Mainitut toimielimet**
- **Päätöstyypit**
- **Mistä lait alun perin tulevat ja miten/ketkä niiden alkamiseen voidaan vaikuttaa?**

→Lobbaus!

K2014/7: direktiivit, päätökset ja asetukset

Mitä ovat Euroopan unionin direktiivit, päätökset ja asetukset, ja mitkä ovat niiden vaikutukset jäsenmaissa?

EU:n päätöstyypit

1) asetus

- **tulee voimaan sellaisenaan koko unionin alueella**
- **asetuksen kanssa ristiriidassa oleva kansallinen laki on kumottava**
 - huom. ero Suomen lainsäädäntöön:
Suomessa asetus = lakia tarkentavat ohjeet lain täytäntöönpanoa varten

2) direktiivi

- **lainsäädäntöohje**
- **pyrkimys yhdenmukaisiin lakeihin EU:ssa**
- **kansalliset lait muutettava direktiivin mukaisiksi määräajan sisällä**

3) päätös

- **sitoo kaikkia, joille se on tarkoitettu, esim. jäsenvaltio tai yritys**
- **sitoo vain vastaanottajaa**

Muita edellisiä vähemmän sitovia EU:n säädöstyyppejä:

- suositus
- lausunto
- tiedonanto
- ilmoitus

[Päätöksenteko EU:ssa](#)

K2014/7: direktiivit, päätökset ja asetukset

- **Komissio valvoo päätösten toteuttamista ja voi antaa rangaistuksia, jos niitä ei noudateta.**
- **EU:n lainsäädäntö yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden oikeutta ja säätelee esim. eri elinkeinojen harjoittamista.**
- **Joku esimerkki siitä, mitä vaikutuksia säädöksillä on jäsenvaltioissa, kuten**
 - **kemikaalien käyttöä rajoittava reach-asetus**
 - **tuotantoa ympäristöystävällisemmäksi ohjaava päästödirektiivi**
 - **maataloustuotantoa ohjaavat direktiivit**

K2014/7: direktiivit, päätökset ja asetukset

3-4 p.

- Direktiivi, päätös ja asetus ovat EU:n päätöstyyppejä, jotka sitovat jäsenvaltiota:

- **Asetus tulee sellaisenaan voimaan kaikissa jäsenvaltioissa ja ohittaa kansallisen lainsäädännön mikäli on sen kanssa ristiriidassa.**
- **Direktiivi on ohjesääntö, jonka jäsenvaltiot mukauttavat kansalliseen lainsäädäntöönsä.**
- **Päätös täydentää asetuksia ja direktiivejä ja koskee yksittäisiä toimijoita, kuten yrityksiä tai jäsenvaltiota.**

S2018/3: Vallanjako EU:ssa

Vallanjako Euroopan unionissa (20 p.)

- Miten Euroopan unionissa on järjestetty vallanjako parlamentin, komission ja unionin neuvoston (ministerineuvoston) kesken?
- Pohdi EU:n vallanjakoa ja arvioi vastauksesi tekstikatkelman (aineisto 3.A) osuvuutta.

S2018/3: Vallanjako EU:ssa

Perusasiat:

- **Ministerineuvosto edustaa jäsenvaltioiden hallituksia. Määrää unionin politiikan suuntaviivat sekä kehittää yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.**
- **Komissio edustaa koko Euroopan unionin etua (ei jäsenvaltioita), aloite- ja toimeenpanovalta; pitää komissaarien ja virkamiestensä avulla EU:n ”käynnissä” (vrt. kansalliset hallitukset). Se valvoo unionin perussopimusten noudattamista ja varainkäyttöä.**
- **Parlamentti edustaa EU:n kansalaisia, säätää lakeja yhdessä ministerineuvoston kanssa. Valitsee komission jäsenet ja sillä on oikeus erottaa komissio epäluottamuslauseella.**

S2018/3: Vallanjako EU:ssa

Hyvään vastaukseen:

- Yksityiskohtaisemmin eri toimielinten tehtäviä ja valtasuhteita, esim. päätöksentekotavat (mm. tavallinen lainsäätämisyjärjestys).
- **Komissio valvoo ja tekee aloitteita (=moottori).**
- **Neuvostolla on unionissa eniten valtaa. Neuvosto huolehtii siitä,**
 - **että jäsenvaltioiden talouspolitiikka on unionin periaatteiden mukaista ja valvoo talousarvion toteutusta yhdessä parlamentin kanssa.**
 - **Neuvosto tekee kansainvälisiä sopimuksia EU:n ja siihen kuulumattomien maiden välillä.**
- **Parlamentti hyväksyy kansainväliset sopimukset.**

S2018/3: Vallanjako EU:ssa

Aineisto: 3.A Tekstikatkelma: Björn Wahlroos, Markkinat ja demokratia

- **Demokraattisen oikeusvaltion peruspiirteitä on lainsäädäntö-, toimeenpano- ja tuomiovallan erottaminen toisistaan. Edes tämä periaate ei nykyisten sopimusten mukaan toteudu kattavasti Euroopan unionissa. Tuomiovalta on valtaosin erotettu Euroopan tuomioistuimille, mutta enin eurooppalainen "lainsäädäntö" tulee edelleen "direktiiveinä", jotka neuvosto tai komissio laativat neuvoteltuaan parlamentin kanssa. Komissio voi myös antaa "määräyksiä", jotka sitovat kaikkia jäsenmaita automaattisesti. Poliittisesti ja kansallisesti hajanaisella EU-parlamentilla on käytännössä suppea rooli. – – Huolestuttavinta on kuitenkin se, että EU:n lakien säätäminen loukkaa usein vallanjaon periaatetta, koska unionia dominoivat neuvosto ja komissio, jotka molemmat ovat toimeenpanevia ja nimitettyjä eivätkä vaaleilla valittuja elimiä.**

S2018/3: Vallanjako EU:ssa

Aineisto: 3.A Tekstikatkelma: Björn Wahlroos, Markkinat ja demokratia

Wahlroos:

- **Kritisoi, että vallankolmijako-oppi ei toteudu**
- **Parlamentin valta olematon**
- **Komissio antaa lait ja direktiivit, tulevat ylhäältäpäin**
- **Ministerineuvosto ja komission valintaan kansalaiset eivät voi vaikuttaa**
- **”Nalle” edustaa talouselämää ja suurliiketaloutta!**

S2018/3: Vallanjako EU:ssa

14-20 p.

- **Wahlroosin tekstiä on arvioitu mainitsemalla sekä osuvuutta tukevia että sitä kritisoivia näkökulmia.**
- **On voitu pohtia Wahlroosin julkista asemaa ja motiiveja.**
- **Erityisesti komission asemaa on kritisoitu, koska sillä on paljon valtaa mutta se ei ole kansalaisten valitsema.**